

Living lab - ansaintalogiikka

Sisältö

- Living labien ansaintalogiikka
- Osallistuvien yrittäjien ansaintalogiikka

Living lab ansaintalogiikka

- Living labin käytännön toteuttamisen ja pitkäjänteisyyden osalta tulovirta on rakennettava toiminnan tueksi.
- Usein toiminnan tukena on projektirahoitus jostain tietyistä lähteistä
 - EU:
 - Maaperämissio, tavoitellaan 100 living labia
 - Agroekologinen kumppanuus, rahoittaa joukon living labeja
 - Kanada:
 - Living laboratories initiative (2018 – 2023), jatkanut jo aiempaa living lab –kehitysohjelmaa samoilla toimijoilla eri puolilla Kanadaa

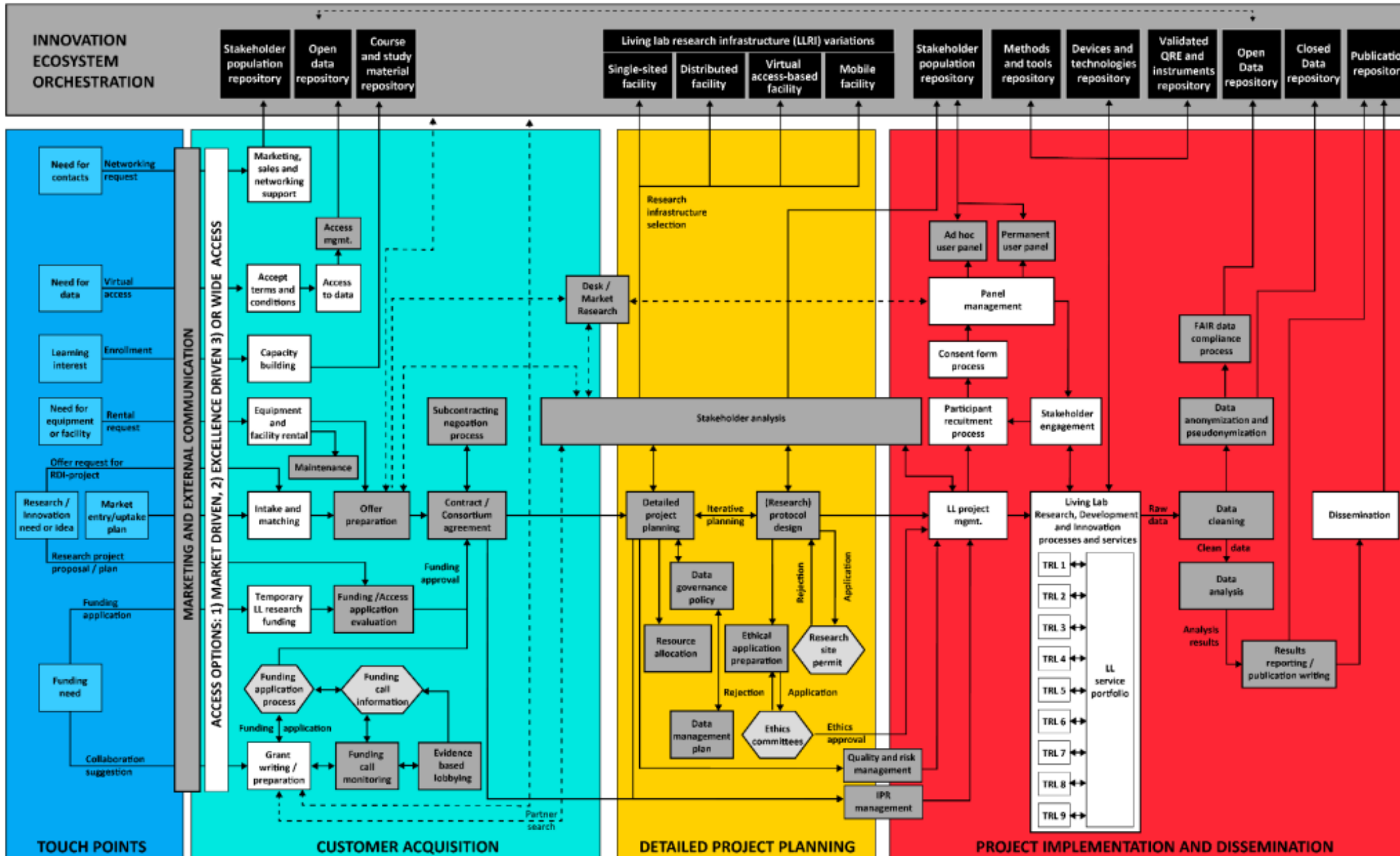
Living lab ansaintalogiikka

- Pitkäjänteisen ja kestäväen rahoituspohjan rakentaminen on kuitenkin haastavaa (Hossain et al., 2019, ref. Santonen et al., 2024).
- Living labien ansaintamallin kehittämisen tukena on käytetty muun muassa Business Model Canvas –työkalua
 - Auttaa hahmottamaan toiminnan tuottaman lisäarvon ja sen kaupallistamisen mahdollisuudet
 - Arvolupaus
 - Asiakkaat
 - Koettu lisäarvo
 - Ydintoiminnot jne.

Living lab ansaintalogiikka

- Santonen et al. (2024) testasivat julkaisussaan nelivaiheista mallia living labin toiminnan ja ansaintalogiikan tueksi
 - 1) Living labin palveluiden muotoilu
 - Kirjallisuuteen, aiempiin kokemuksiin sekä sidosryhmien palautteisiin pohjaten
 - 2) Palveluiden määrittely ja luokittelu
 - Työpajat sidosryhmien kanssa palveluiden tarkemmasta määrittelystä ja luokittelusta
 - 3) Palveluiden testaaminen asiakkaiden kanssa living lab –ympäristössä
 - Living labin kehittäjien ulkopuoliset toimijat testaamassa palveluita ja antamassa palautetta
 - 4) Yhteiskehittäminen osana living labia
 - Palvelumallin viimeistely ja hiominen saatujen palautteiden sekä kokemusten pohjalta
- Tässä mallissa on hyvin paljon samaa kuin Innovation Hub –toiminnoissa, joissa myös rakennetaan yhteiskehittämisen mallia tukitoimintoiineen.

Appendix 1: Visualization of Living Lab Services

Osallistuvien yrittäjien ansaintalogiikka

- Kanadan mallissa porrastettu kompensatio living labeissa mukana oleville yrittäjille <https://agriculture.canada.ca/en/environment/climate-change/agricultural-climate-solutions/agricultural-climate-solutions-living-labs>
 - Peruskompensaatio
 - Jokainen lisätoimenpide ja syvempi sitoutuminen lisää korvaustasoa portaittain
- Maatalousyrittäjien panos voi olla esim.:
 - Tilan resurssien luovuttaminen tki –toimintaan (pellot, eläintilat, konekalusto) ja tapahtumapaikaksi
 - Oman osaamisen myyminen asiantuntijana
 - Tilan datan luovuttaminen tki –toimintaan
 - Osallistuminen datan keräämiseen osana tki -toimintaa

Osallistuvien yrittäjien ansaintalogiikka

- Jonkin verran on keskusteluissa noussut esiin yrittäjien tekemisen kompensatio
 - Mikä on kompensaation puitteissa mahdollista ja tuleeko huomioida *de minimis* -näkökulmat
 - Projektirahoituksessa osattava ennakoida jo hyvissä ajoin, jotta se osataan budjetoida mukaan tekemiseen
- Kaupallisten toimintojen osalta osattava laskea yrittäjien kompensatiot mukaan myytävän palvelun hinnoitteluun.

Lähteet:

- <https://agriculture.canada.ca/en/environment/climate-change/agricultural-climate-solutions/agricultural-climate-solutions-living-labs>
- Santonen, T. ; Despoina, P. ; Silia, P. ; Martina, D. ; Panagiotis, B. ; Evdokimos, K. 2024. Harmonizing Living Lab Services: Towards consolidated service portfolio. In Iain Bitran; Steffen Conn ; Alex Mitsis ; Paavo Ritala ; Marko Torkkeli ; Meriam Trabelsi (Eds.) Proceedings of the XXXV ISPIM Innovation Conference.

Kiitos!

luke.fi